

Voorwoord

Op de drempel van een nieuw millennium Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde is er alle aanleiding om eens feestelijk de balans op te maken. Het Tijdschrift maakt een periode van groei door, hetgeen niet alleen blijkt uit het grote aantal abonnees, maar vooral uit het toenemende aanbod en de variatie van kopij, met een ruimere aandacht voor gebieden waar tandheelkundige gezondheidszorg en samenleving elkaar beïnvloeden. De kopijstroom zou wellicht een groter aantal pagina's per aflevering of meer nummers per jaar rechtvaardigen. De Redactie geeft liever de voorkeur aan bondige artikelen en het is in die geest dat zij haar auteurs wil stimuleren. Immers, kwaliteit en wetenschappelijke waarde van een publikatie worden niet bepaald door de lengte van het manuscript of door een groot aantal literatuurverwijzingen. Ze zijn vooral gelegen in helderheid van stijl en het informatieve karakter van de inhoud, terwijl uitsluitend die literatuurbronnen moeten worden gekozen die het betoog expliciet onderbouwen.

Het Tijdschrift blijft zich primair richten op de Nederlandse tandarts en voorts op de ouderejaars tandheelkunde student. Beoogd wordt maandelijks wetenschappelijke informatie te verstrekken over ontwikkelingen op het gebied van tandheelkunde en aanverwant onderzoek en onderwijs, in het bijzonder voor zover deze informatie betekenis heeft voor de algemeen-practicus. Ook zullen onderwerpen over opzet en functioneren van de tandheelkundige zorg aan bod komen.

Omdat alle informatie vanzelfsprekend wetenschappelijk verantwoord moet zijn, kan een vakwetenschappelijk tijdschrift vaak niet snel inspelen op actuele ontwikkelingen. Een weloverwogen reactie vereist zorgvuldige beoordeling en dat vraagt veel tijd. Maar waar mogelijk zal bij het samenstellen der maandelijks afleveringen prioriteit worden verleend aan artikelen met wetenschappelijke nieuwswaarde en praktijkgerichte actualiteit.

Honderd jaar Tijdschrift heeft geleid tot een vruchtbaar samenwerkingsverband tussen het Stichtingsbestuur, de Redactie en de Uitgever. Voor het zover was is een lange weg afgelegd: begonnen als 'orgaan van een vereniging' werd uiteindelijk gekozen voor de stichtingsvorm en de verantwoordelijkheid voor het drukken in handen gelegd van een professionele uitgever.

Ook binnen de stichtingsstructuur hebben zich principiële veranderingen voltrokken. Maakten de leden van de Redactie (inclusief haar Hoofdredacteur) in het verleden qualitate qua deel uit van het Algemeen Bestuur der Stichting, in het heden hebben zij slechts een adviserende stem. Zo zijn de taken en verantwoordelijkheden duidelijk komen te liggen. Het Algemeen Bestuur, dat ongeveer uit 15 personen bestaat, is verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de Stichting, hetgeen onder meer inhoudt dat zij de financiën beheer-contracten afsluit (bijvoorbeeld met een uitgever) en de Hoofdredacteur en de leden van de Redactie benoemt. Zo draagt ook het Stichtingsbestuur formeel de eindverantwoordelijkheid voor de inhoud van het Tijdschrift, hoewel zij die – wat de maandelijks gang van zaken betreft – aan de Redactie heeft gedelegeerd. De Redactie legt tijdens de Jaarvergadering van het Algemeen Bestuur tussentijds verantwoording af over het door haar gevoerde beleid (zodat bijstelling mogelijk is), waarvoor 3 à 5 jaar tevoren toestemming werd verkregen. De Redactie ervaart het als een groot goed dat zij altijd in een ruime mate van vrijheid en zelfstandigheid uitvoering aan haar beleid heeft kunnen geven.

Gekozen werd voor de stichtingsvorm, omdat het Tijdschrift aldus een geheel onafhankelijke positie inneemt, onafhankelijk van professionele organisaties en ook van universiteiten c.q. tandheelkundige faculteiten. Dat betekent dat ieder lid van het Stichtingsbestuur op persoonlijke titel deel uitmaakt van het Algemeen Bestuur en daarmee een eigen verantwoordelijkheid heeft. Toch wordt bij de benoeming van nieuwe leden – die door de zittende leden zijn voorgedragen – niet alleen gekeken naar bestuurlijke kwaliteiten maar wordt ernaar gestreefd personen aan te trekken die ervaring hebben opgedaan in de academische wereld, in research- en beroepsorganisaties of in de praktijk. Voor de leden van de Redactie geldt uiteraard dat zij over redigerende kwaliteiten moeten beschikken en natuurlijk ook over een liefde voor het gedrukte woord. Daarnaast stond bij het samenstellen van de Redactie in het verleden – wat betrokkenheid bij de tandheelkundige faculteiten betreft – bewust een zo evenwichtig mogelijke spreiding voor ogen. Met het afscheid van oud-hoofdredacteur L.J.A. van Schijndel in januari 1986 en door de sluiting van de Utrechtse opleiding, is er thans geen Utrechtse exponent meer aanwezig in de kring der redacteurs. Toch is er onder hen – en hetzelfde geldt voor de leden van het Stichtingsbestuur – nog veel oorspronkelijk Utrechts bloed aanwezig.

Terug naar het heden waarin wij met enige trots, maar vooral met gevoelens van dankbaarheid – jegens de uitgever en de auteurs – het voor u liggende jubileumnummer presenteren. Zonder de overige leden van de speciaal voor dit nummer samengestelde redactiecommissie tekort te willen doen, bedanken wij in het bijzonder de eindredacteur, collega B.Z. Deenik. Waarom juist hem is verzocht leiding te geven aan de redactiecommissie zal nauwelijks enige toelichting behoeven. Hoewel hij, na ruim 23 jaar nauw bij het Tijdschrift betrokken te zijn geweest, op 1 januari 1988 formeel afscheid heeft genomen van de Redactie, is hij nadien nog op vele momenten bij het Tijdschrift betrokken geweest. Algemeen Bestuur en Redactie zijn hem zeer erkentelijk voor alle inspanningen aan deze speciale aflevering besteed, met inbegrip van de voor hem wat betreft stijl en taalgebruik zo kenmerkende inleiding. Informatief en bovenal een genoegen om te lezen. Laat daarmee de toon gezet zijn voor opnieuw 100 jaargangen van het Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde.

Hoe de mogelijkheden die de moderne technologie biedt zich ook ontwikkelen, de wijze waarop de auteurs met de lezers zullen communiceren, zal – dat is zeker – via dit tijdschrift blijven lopen, weliswaar in telkens eigentijdse vormen. De technische produktie zal sneller en geavanceerder gaan verlopen en de Stichting zal samen met de Uitgever aan deze mogelijkheden haar bijdragen blijven leveren.

Het Algemeen Bestuur en de Redactie spreken de wens uit dat het Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde tot in lengte van dagen het vertrouwen mag blijven genieten van de gehele tandheelkundige professie.

Prof. Dr. A.J.M. Plasschaert, voorzitter
Prof. Dr. I. van der Waal, hoofdredacteur